

SOSYAL-İŞ

Türkiye Sosyal Sigortalar, Eğitim, Büro, Ticaret, Kooperatif ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası

KASIM/ARALIK 2007 - OCAK/ŞUBAT 2008

AYLIK YAYIN ORGANI

YIL: 42

SAYI:2007/11-12 - 2008/1-2

Sendikamızın 12. Olağan Genel Kurulu yapıldı

Şube genel kurullarının ardından Genel Merkez'imizin de Olağan Genel Kurulu 12-13 Ocak 2008 tarihlerinde yapıldı.

Ulus/Ankara Otel Angora'da gerçekleştirilen 12. olağan genel kurulumuzun divan başkanlığını DİSK Genel Başkanı Sayın Süleyman Çelebi yaparken, yardımcılığına DİSK Ankara Bölge Temsilcisi Tayfun Görgün getirildi. Genel kurula Ankara'da bulunan DİSK'e bağlı sendikaların başkan ve yöneticileri ile yitirdiğimiz Genel Başkanımız Özcan Kesgeç'in değerli eşi Emine Kesgeç de katıldılar.

Genel Kurula, Sosyal-İş'e geçmişte emeği geçen sendikamız yöneticileri ile bir çok eski dostlarımız katıldı. 12. Olağan Genel Kurulumuzda, sendikal sorunlarımız özgürce ve yoğun bir biçimde tartışıldı. İşçi sınıfının sorunları, mücadele yöntemleri üzerine kararlar alındı.

Devamı 2'de

DİSK GENEL KURULU

DİSK 13. Genel Kurulu, 15-16-17 Şubat tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirildi. Coşkulu bir ortamda gerçekleştirilen genel kurul sırasında konuşma yapmak isteyen Bakan Faruk Çelik de slogan ve alkışlarla protesto edilerek konuşurulmadı.

DİSK Genel Sekreteri Musa Çam'ın genel kurulu açmasının ardından ilk sözü, toplantı yapılan Kadıköy Kültür Merkezi salonunu DİSK Genel Kurulu'na bedelsiz tahsis eden Kadıköy Belediye Başkanı Selami Öztürk'e verdi. Kadıköy Belediye Başkanı DİSK'i misafir etmekten duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Daha sonra sanatçı Timur Selçuk, uzun yıllar önce yaptığı gibi piyano ile "Türkiye İşçi Sınıfına Selam" marşını seslendirerek kongreyi selamladı.

Devamı 4'te

GÜNDEM

Ali CANCI
Genel Başkan

Sosyal "güvensizlik" kapıda

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası (SSGSS) yasa tasarısı, TBMM plan ve Bütçe Komisyonu'nda kabul edildi. Halkın %99'unu etkileyecek yasa tasarısı önümüzdeki günlerde TBMM Genel Kurulu'nda görüşülmeye başlanacak.

Emeklilikle ilgili yıkım maddeleri

• Kanun yürürlüğe girdiği tarihten sonra işe girenlerde emeklilik yaşı kademeli olarak arttırılacak ve şu an kadınlarda 58, erkeklerde 60 olan emeklilik yaşı her iki kesim için de 65 olacak. Emekli aylıkları da buna bağlı olarak düşürülecek.

Devamı 3'te

DİSK'TEN "AYAĞA KALKIŞ ÇAĞRISI

Haberi 5'te

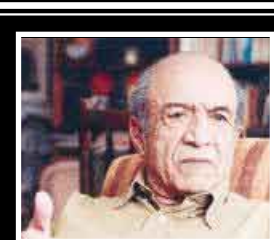
SSGSS'YE GEÇİT YOK

Haberi 9'da

KIDEM TAZMİNATI HAKKI TEHLİKEDE

Haberi 12'de

İşçi sınıfı bir öğretmenini daha yitirdi...

Sadun Aren'i kaybettik

Haberi 3'te

Sendikamızın 12. Olağan Genel Kurulu yapıldı

1. sayfadan devam

DİSK Genel Başkanı Genel Kurulumuzda konuşma yaparken

Belirlenen sorunlarla mücadelenin ekip çalışması ile başarılacağı ortak bir görüş olarak ortaya çıktı. Eğitim ve örgütlenmenin yeni bir anlayışla yapılması görüşü benimsendi. Bu tartışma ve ortaya çıkan görüşler sonucu yapılan seçimleri, ekip çalışmasını benimseyen Ali Cancı, oluşturduğu kadroyla yapılan seçimi kazandı.

“Ateşten gömlek giydik”

Temmuz 2007’de kaybettiğimiz Özcan Kesgeç’ten nöbeti devralan Ali Cancı, seçim sonucu yaptığı teşekkür konuşmasında Özcan Kesgeç’ten sonra sendikaya başkanlık yapmanın onur ve gururunu taşıdığını belirtti ve “Ateşten gömlek giydiğimiz farkındayım” dedi. Ali Cancı, unutulmaz Genel Başkan Özcan Kesgeç’i ve mücadelesini anarak, “Özcan Kesgeç’in büyük katkılarının da bulunduğu Sosyal-İş ve DİSK ilkelerine sonuna kadar bağlı kalacağız.” dedi. Sendikamız iş kolunda çalışan işçilerin yaşadığı sıkıntılara, bu alanda karşılaşılabilecek tehlike ve risklere dikkat çeken Cancı, önümüzdeki dönemde iş koluyla ilgili araştırmalara, eği-

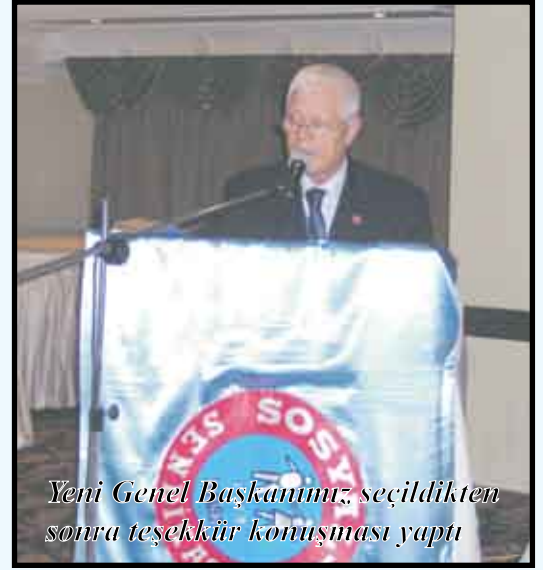
tim çalışmalarına ve örgütlenmeye daha fazla ağırlık verilmesi gerektiğinin altını çizdi. Konuşmaların ardından yapılan seçimlerde, Ali Cancı’nın başkan adayı olduğu kadronun tamamı hiç fire vermeksizin seçimleri kazandı.

Sendika içi demokraside yeni bir doruk

Sosyal-İş Sendikası tarihinde bir ilk daha gerçekleşti. Bir genel kurulda tek listeye değil iki liste ile seçim yapıldı ve sendika içi demokrasi en üst organ olan genel kurulda tam olarak uygulandı. Sendika yönetiminin demokratik usulle belirlenmesi sağlandı. Masa başı sendikacılık tabandan tepkisini gördü. Talimat vermekle sendika yönetilmeyeceği anlaşıldı.

Yeni seçilen Genel Yönetim Kurulu 22.01.2008 Salı günü toplandı. Yapılan görev dağılımı şöyle belirlendi:

Genel Başkan **Ali Cancı**; Dış İlişkiler – Siyasal ve Sosyal İlişkiler, Hukuk Dairesi; Genel Sekreter **Hüseyin Özcan**; Eşgü-

Yeni Genel Başkanımız seçildikten sonra teşekkür konuşması yaptı

düm ve Eğitim Daireleri;

GYK üyesi **Metin Ebetürk**; Mali İşler ve TİS Daireleri;

GYK üyesi **Mehmet Gündoğdu**; Örgütlenme Dairesi ;

GYK üyesi **Mustafa Ağuş** Basın Yayın Dairesi.

Sendikamızın yeni Yönetim Kurulu ilk toplantısında görev bölümü yaptı

Özcan Kesgeç unutulmadı

Görev dağılımından sonra Genel Yönetim Kurulu ve Ankara Şube Yöneticileri ile beraber Karşıyaka Mezarlığı’na giderek Temmuz 2007’de kaybettiğimiz değerli Genel Başkanımız Özcan Kesgeç’in mezarını ziyaret edip saygı duruşunda bulundu.

Yeni GYK toplandı

Yeni Genel Yönetim Kurulu, iki gün süren bir toplantı gerçekleştirdi. Toplantıda mali, eğitim, örgütlenme ve yayın konularında da görüştü. Şubelerin yapacağı temsilciler kurulu toplantılarında genel kurulun değerlendirilmesi ve önümüzdeki görevler konusunda görüş alışverişinde bulunmasına karar verildi.

Sadun Aren'i kaybettik...

Ben sosyalizm dediğim zaman komünizmi anlıyorum. Çünkü onun dışındakiler sosyal demokrasidir.

Sadun AREN

İşçi sınıfı, bir öğretmenini daha yitirdi. Geçtiğimiz yıl yitirdiğimiz Süleyman Üstün Hocamızdan sonra şimdi de, işçi sınıfının bir diğer değerli öğretmeni Sadun Aren aramızdan ayrıldı.

Aren, işçi sınıfı davası uğruna yaşamının önemli bir bölümünü ceza-

vinde geçirmiş, meclis kürsüsünde işçi sınıfını temsilen mücadele etmiş, son dakikalarına kadar işçi sınıfının onurlu mücadelesinde sınıf yanında saf tutmuş saygın bir kişilikti.

Anısını işçi sınıfının kurtuluş mücadelesinde yaşatacağız.

Sadun Aren (ortada) Ruhi Su ve Timur Selçukla...

SADUN AREN KİMDİR?

1922'de Erzurum'da doğdu. 1940'ta Eskişehir Lisesi'ni, 1944'te Siyasal Bilgiler Okulu'nu bitirdi. 1945'te aynı okulda asistan, 1950'de doçent oldu. 1951'de İngiltere'ye gönderildi.

1956'da ülkeye dönen Aren siyasi bir davadan yargılanarak beraat etti. 1957'de profesör oldu. Eylül 1960'ta Devlet Planlama Teşkilatı'nın başkanlığına getirildi. 1962'ye kadar bu görevde kaldı.

Sosyalist Kültür Derneği'nin kurucuları arasında yer alan Aren, TİP'in kuruluşuyla birlikte partiye girdi ve parti yönetiminde görev aldı.

1965 seçimlerinde İstanbul TİP milletvekili olarak parlamentoya girdi. Çeşitli gazete ve dergilerde yazılar yazdı. 12 Mart döneminde TİP'in yöneticileriyle birlikte tutuklandı. 12 yıla hüküm giydi. 1974 affıyla serbest bırakıldıktan sonra DİSK'te görev aldı. Bu dönemde [[Politika]] gazetesinde yazdı. 12 Eylül döneminde, önce ders notları (Marksist içerikli denilerek) sonra DİSK'te görev alması nedeniyle tutuklandı. 1984'te tahliye oldu.

1991'de Sosyalist Birlik Partisi'nin genel başkanlığına seçildi. Daha sonra Birleşik Sosyalist Parti (BSP) genel başkanlığını sürdürdü.

8 Mart 2008'de Ankara'da hayata veda eden Aren, öldüğünde de Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nin ÖDP onursal genel başkanıydı. Aren'in ekonomi ile ilgili çeşitli kitap ve makaleleri, TİP'i anlatan kitapları vardır.

Genel-İş Sendikası Genel Kurulu yapıldı

Genel İş Sendikası Genel Kurulu 18 Ocak 2008 tarihinde gerçekleştirildi. Yapılan Genel-İş Genel Kurulu'na Genel Yönetim Kurulumuz katıldı.

Genel-İş Sendikası Genel Kurulu, sendikanın tarihini anlatan bir sinevizyon gösterisi ile açıldı. Genel Sekreter Kani Beko'nun Genel Kurul'u açışından sonra Genel-İş Genel Başkanı Erol Ekici açış konuşmasını yaptı. Konuk olarak söz

alan DİSK eski Genel Sekreteri Fehmi Işıklar ise, sendikacıların saçıcı olamayacağını, bunun eşyanın tabiatına aykırı olduğunu belirtti. Prof. Dr. Oğuz Oyan da yakın tarihin sosyal, ekonomik ve politik bir tahlilini yaptı.

Genel Bakanımız Ali Cancı da konuk konuşmacı olarak söz alıp 1 Mayıs 2008'i Taksim'de kutlamamız gerektiğini vurguladı.

Genel Kurul'a GYK üyelerimiz de katıldı

GÜNDEM

Ali CANCI
Genel Başkan

Sosyal "güvensizlik" kapıda

1. sayfadan devam

•Emekliler için mecburi prim gün sayısı 7 binden 9 bine çıkarılacak. Turizm, inşaat vb. sezonluk işkollarında yılda 90 gün çalışabilen işçilerin emekli olabilmesi için 120 yıl çalışması gerekecek.

• Emekli aylıklarının hesaplama yöntemi de değiştirileceği için emekliler ekonomik büyümeden pay alamayacaklar. Memurlarda %3, SSK ve Bağkur'lularda %2,6 olan emekli aylığı bağlama oranı %2'ye düşürülecek. Buna göre aylıklarda %23 ile %33 arasında düşüş gerçekleşecek.

• Bu aylıklarla geçinemeyip yeni bir işe giren emeklilerin maaşları kesilecek

• 50 yaşını doldurmuş ancak erken yaşlandığı tespit edilmiş sigortalıların yaşlılık aylığından yararlanabilmelerine olanak sağlayan yaş sınırı 50'den 55'e çıkarılacak.

• Malullük aylığı bağlanabilmesi için en az 10 yıl çalışma ve 1800 gün prim ödeme şartı aranacak.

• Dul eşin ölüm aylığı da %75'ten %50'ye düşürülecek. Ölüm aylığından yararlanabilmek için ise en az 1800 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının ödenme şartı aranacak. Prim borcunu ödemeyenlere bu aylık bağlanmayacak.

• Cenaze yardımı tutarı %66 oranında düşürülecek ve brüt asgari ücret kadar olacak.

Fiili hizmet zammı

Aralarında gazeteciler, veterinerler, havayolları personeli, postacılar, zabıtalara, itfaiye çalışanları, lokomotif makinistlerinin de bulunduğu bazı iş kollarında kazanılmış hak niteliğindeki fiili hizmet zammı (yıpranma hakkı) kaldırılacak.

Marmara Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Ali Rıza Okur Türkiye İşveren Sendikaları Yayın Organı İŞVEREN'in Ocak 2008 tarihli 4. sayfasında yer alan yazısında "Lütfen Bu Tasarıyı Geri Çekin, Ölü Doğmuş Yasa Yama Tutmaz!!!" demiştir. Prof. Ali Rıza Okur, söz konusu makalesinde, yasada sadece sayısal olarak 445 değişiklik yapılmasına rağmen hala gözden kaçmış hatalar bulunduğunu belirtmekte, yasanın ölü doğduğunu, yapılacak en doğru işin 5510'u olduğu gibi terk edip tüm ilgililerin katılım ile yasanın yeniden düzenlenmesi olduğunu söylemektedir. Yasalaşması engellemeyen yasaya mani olmak için de bir mani oluşturmuştur.

YER VERSEN DE 445 YAMAYA,
BU METİN DÖNÜŞEMEZ YASAYA!!!

DİSK Genel Kurulu yapıldı

1. sayfadaki devam

Kongrede divan başkanlığına, DİSK Genel Sekreterlerinden Fehmi Işıklar tek aday gösterilerek seçilirken, Sosyal-İş delegesi Aslı Karataş Kalkan da divan yazmanlığına seçildi.

Divan başkanı Fehmi Işıklar, açılış konuşmasını yapmak üzere ilk sözü DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi'ye verdi. Süleyman Çelebi'nin konuşmasından sonra söz alan Çalışma Bakanı Faruk Çelik'in konuşması sık sık delegeler tarafından protesto edilerek kesildi. Kongrenin ilk günü yerli ve yabancı konuklar konuştu.

İkinci gün görüş ve eleştirilerini belirten delegelerden sonra, çalışma raporunu özetleyen ve DİSK arşivinin TÜSTAV tarafından tasnif edilmesini konu alan sinevizyon gösterileri yapıldı. Komisyonların raporlarının okunmasının ardından Genel Sekreter Musa Çam duygusal bir veda konuşması yaparak yöneltilen bazı eleştirilere yanıt verdi. Genel Başkan Süleyman Çelebi de bir konuşma yaparak, yöneltilen eleştirileri değerlendirdi.

Sendikamız Genel Başkanı Ali Cancı da bir konuşma yaparak sendikamızın görüşlerini ortaya koydu. Cancı konuşmasında sı-

nıf mücadelesinin önemine vurgu yaparak DİSK'in işçi sınıfı için, dün olduğu gibi bugün de bir umut olduğunu belirtti. Genel kurul iradesinin bu doğrultuda sonuçlanacağından kimsenin kuşku duymaması gerektiğini ifade eden Cancı, DİSK'in bu genel kurulda alınan kararlarla yeniden ayağa kalkacağına inancının tam olduğunu söyledi.

Bu konuşmalar olurken salona işten atılan Arçelik işçileri girdi. İşçiler coşkuyula karşılanarak, slogan ve alkışlarla selamlandılar. İşten atılan işçileri temsilen bir işçi de konuşma yaparak kongreye seslendi.

Son gün yapılan seçimlerde Süleyman Çelebi tekrar Genel Başkanlığa, Tayfun Görgün ise Genel Sekreterliğe seçildi.

DİSK Yönetim Kurulu görev dağılımı yaptı

25 Şubat 2008 tarihinde toplanan 13. Dönem Yönetim Kurulu üyeleri, görev dağılımı yaptılar. Buna göre;

Genel Sekreter **Tayfun Görgün**, Eşgüdüm, Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler, Uluslararası İlişkiler daireleri;

Yönetim Kurulu üyesi ve Genel Başkan Yardımcısı **Ali Cancı**, Siyasal-Sosyal İlişkiler Araştırma Daireleri;

Yönetim Kurulu üyesi ve Genel Başkan Yardımcısı **İsmail Yurtseven**, Genç İşçiler Sorunları, Emekliler Sorunları Daireleri;

Yönetim Kurulu üyesi **Nuri Serim**, Mali İşler Dairesi;

Yönetim Kurulu Üyesi **Celal Ovat**, Toplu Sözleşme Politikaları ve Koordinasyonu ve Çevre Sorunları Daireleri;

Yönetim Kurulu üyesi **Muzaffer Subaşı**, Hukuk, İşçi Sağlığı ve Güvenliği daireleri;

Yönetim Kurulu Üyesi **Ali Rıza Küçükosmanoğlu**, Örgütlenme Dairesi;

Yönetim Kurulu üyesi **Celalettin Aykanat**, Eğitim Dairesi başkanlıklarına getirildi.

Dünya sendikacıları İstanbul'da toplandı

DİSK Genel Kurulunun bir gün öncesinde, DİSK'in daveti üzerine, 14 Şubat 2008'de dünyanın dörbir yanından gelen kırktan fazla sendikacının katıldığı bir sempozyum yapıldı. Bu sempozyuma İstanbul'dan şube başkanı, ge-

nel merkez genel yönetim kurulu üyesi Mustafa Ağuş, İstanbul şube sekreteri Turgut Çivi, şube yöneticileri Aslı Karataş Kalkan, Mustafa Albayrak, Arap Erol, MESAM İşyeri Sendika Temsilcisi Deniz Evren Güğüş katıldılar.

Sendikamız katılımcıları yabancı sendikacılarla

DİSK'ten "Ayağa Kalkış Çağrısı"

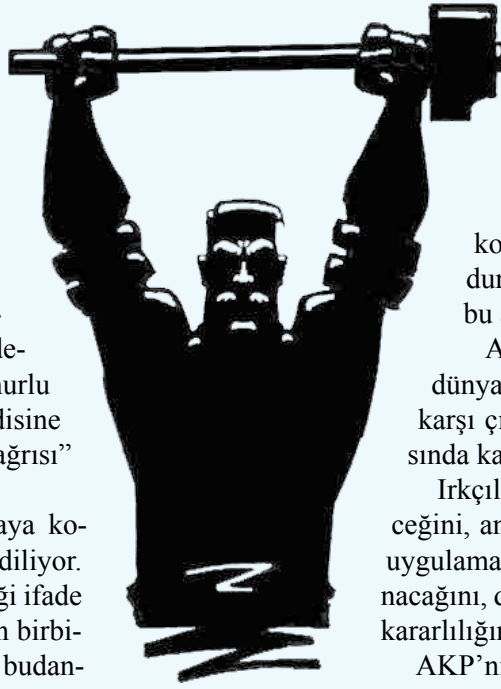
DİSK'in 1-2 Şubat 2008 tarihlerinde yaptığı Genişletilmiş Başkanlar Kurulu toplantısı sonrası hazırlanan, örgüt içinde tartışılan ve sendikalar arası oluşturulan Kararlar Komisyonu'nun çalışmasını yürüttüğü "13. Genel Kurul Yönlendirici Temel Belgesi" Genel Kurul'da son şeklini alarak oybirliğiyle örgütsel karar haline getirildi.

41 yıllık mücadele tarihinde, ülkemizde yaşayan tüm emekçilerin, yoksulların, ezilenlerin ekonomik, demokratik, sosyal ve siyasal hakları için mücadele eden; bu uğurda bedeller ödeyen ama mücadele azminden bir an bile kopmadan, kurucularının onurlu mirasını 2000'li yıllara taşıyan DİSK, tarihin kendisine yüklediği misyonla, bir "Yeniden Ayağa Kalkış Çağrısı" yayınladı.

Çağrıda, ülkenin içinde bulunduğu durum ortaya konarak, sürüklenmek istenilen kör karanlık teşhir ediliyor. Ülkemizin bir yandan emperyalizme peşkeş çekildiği ifade edilirken, diğer yandan kardeş kavgasıyla insanların birbirine düşürüldüğü, sosyal ve siyasal hakların giderek budandığı, toplumsal ve ekonomik eşitsizliklerin giderek arttığı, işsizliğin bir karabasan gibi ortalığı sardığı, gericilik ve ırkçılığın hortlatılarak bir linç psikolojisi oluşturulduğu belirtiliyor.

DİSK, yaptığı "Ayağa Kalkış Çağrısı" ile tüm bunlara karşı duracağını ilan etti. Yapılan çağrıda şöyle denildi:

"Ülkemizin tarihsel ve toplumsal bir kırılmanın evresinde olduğu bu dönemde, Konfederasyonumuz DİSK, "dört nala gelip Uzak Asya'dan, Akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan" bu güzel memleketimizin ve üzerinde yaşayan insanlarımızın büyük bir kaosa doğru

sürüklenmesine seyirci kalamaz.

Tüm emekçilerin ve halkın bu gidişe dur demesinin ve köklü bir müdahalede bulunmasının zamanı gelmiştir.

Bu durumu göz önünde bulunduran DİSK;

Halkların iradesine ve geleceğine ipotek koyan her türlü emperyalist müdahalelere karşı duracağını, bağımsızlık ilkesine sadık kalarak bu alanda mücadele edeceğini,

ABD ile işbirlikçilerinin bölgemizdeki ve dünyadaki emperyalist planlarına ve işgallerine karşı çıkacağını, savaşa karşı, barış talebinin arkasında kararlı bir şekilde duracağını,

İrkçılığa, gericiliğe, faşizme karşı mücadele edeceğini, anti-demokratik her türlü yasa, düzenleme ve uygulamaya karşı evrensel demokrasi ilkelerini savunacağını, demokratik bir ülke inşa etme mücadelesinde kararlılığından ödün vermeyeceğini,

AKP'nin sermaye yanlısı politikalarına karşı emekçilerin ve halkın taleplerini merkeze koyan bir toplumsal muhalefet örgütlenmesi konusunda üzerine düşen bütün sorumluluğu yerine getireceğini,

Toplumsal ve ekonomik açıdan, eşitlikçi bir düzenin sağlanacağı demokratik, çağdaş, laik, yargının tam bağımsızlığını öngören, hukukun üstünlüğüne ve sosyal devlet ilkesine sıkı sıkıya bağlı bir anayasa konusunda, başta kendi örgütsel gücü olmak üzere tüm emek ve demokrasi güçleriyle ortaklaşa bir duruş sergileyeceğini,

İLAN EDER."

İstanbul Şube Temsilciler Kurulu Toplandı

GYK Üyemiz Metin Ebetürk konuşmasını yaparken

İstanbul Şube Temsilciler Kurulu toplantısı, İstanbul Tabip Odası, Dr. Sevinç Özgüner Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi.

6 Şubat 2008 tarihinde toplanan kurul, GYK Üyesi ve İstanbul Şube Başkanı Mustafa Ağuş'un açılış konuşması ile başladı. Şube Temsilciler Kurulu toplantısında Genel Başkanımız Ali Cancı, Genel Sekreterimiz Hüseyin Özcan ile GYK üyeleri Metin Ebetürk, Mehmet Gündoğdu gündeme ilişkin konuşma yaptılar.

Toplantının öğleden sonraki bölümü GYK üyesi İstanbul Şube Başkanı Mustafa Ağuş'un başkanlığında, gündeme ilişkin konuların görüşülmesiyle devam etti.

Ankara Şubesi Temsilciler Kurulu

Sendikamız Ankara Şube Temsilciler Kurulu 11 Şubat 2008 tarihinde Ankara Asal Otel'de toplandı.

Ankara Şube Başkanımız Tahsin Osan'ın açılış konuşması ile başlayan şube temsilciler kurulu toplantısında Genel Başkanımız Ali Cancı ve Yönetim Kurulu üyelerimiz de katılarak kurul üyelerine hitaben, gündeme ilişkin konuşmalar yaptılar.

Toplantının öğleden sonraki bölümü, Şube Başkanı Tahsin Osan'ın başkanlığında gündemdeki konuların görüşülmesi ile devam etti.

HUKUK KÖŞESİ

S. Ayşegül DOĞAN
Sosyal-İş Danışman Avukatı

SOSYAL DEVLET TANIMI ÇERÇEVESİNDE SOSYAL GÜVENLİK REFORMU

Anayasa'nın 2. maddesinde; Türkiye Cumhuriyeti'nin, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olduğu belirtilmektedir. Yine Anayasa'nın 56. maddesinde de, 'Sağlık Hakkı'ndan bahsedilmektedir. Söz konusu maddelerin ışığında bugün gündemi meşgul eden ve 1 Haziran 2008'de yasalaşması planlanan 'Sosyal Güvenlik Reformu'nu irdelemek için önce, reform olarak adlandırılan tasarının 'sosyal devlet' ve sağlık hakkı kapsamında değerlendirilmesinin yapılması gerekmektedir.

'Sosyal Devlet' ya da diğer bir adıyla refah devleti ilk kez Archbishop Temple tarafından İngiltere'de kullanılmıştır. 1941 yılından çok önce 1880 yılında 'sosyal sigorta sistemi' Bismarck Almanyası'nda kurulmuş ve 'sosyal devlet kavramı' 1920'lerde Almanya'da gündeme gelmiştir. İngiliz iktisatçılarından Briggs 'sosyal devlet'i şu şekilde tanımlamıştır: "Sosyal Devlet, kişi ve ailelere sahip oldukları mülklerin piyasa değerine bakmaksızın, minimum bir gelir garantisi ederek, kişisel ve ailevi krizlere yol açabilecek hastalık, yaşlılık, işsizlik gibi belirli sosyal riskleri karşılayabilecek güce kavuşturmak sureti ile kişiler ve aileler için güvensizlik alanını daraltarak ve nihayet statü ya da sınıf ayrımı yapmaksızın tüm vatandaşlara belirli sosyal hizmetleri en iyi standartlarda sunmayı garanti ederek, piyasa güçlerinin işleyişini değiştirmek amacıyla devlet erkini politikalar ve idare yoluyla bilinçli olarak kullanan devlettir." Söz konusu tanım doğrultusunda değerlendirdiğimizde; Her şeyden önce sosyal güvenliğin amacı sosyal bir riskle karşılaşan bireye, ekonomik bir güvence sağlamak olmalıdır. Çünkü sosyal güvenlik, 'sosyal devlet' anlayışının bir ürünüdür. Sosyal koruma devletin asli görevidir. Ancak günümüzde sosyal güvenliğin ortaya çıkmasını sağlayan ideoloji zayıflamış, sosyal güvenliğin ideolojik temelleri sarsılmıştır. Günümüzde, neo-liberal politikalara üstünlük tanınmakta; bu politikaların sözcülüğünü ve temsilciliğini yapan uluslararası finans kuruluşları (İMF-Dünya Bankası) sosyal

devletin bu arada kamu sosyal güvenlik rejimlerinin tasfiye edilmesi, yani özelleştirilmesini talep etmektedirler. İşte, 'sosyal güvenlik sistemlerinde yeniden yapılanma' bu ideolojinin damgasını taşımaktadır. Ülkemizdeki reform adı altında yürütülen çalışma da bu sürecin halkasını oluşturmaktadır.

Reform, sözlük anlamı itibari ile iyiyeye yönelik bir değişimi ifade etmektedir. Oysa, 'Sosyal Güvenlik Reformu' olarak adlandırılan tasarının hayata geçmesi ile sağlık ve sosyal güvenlik haklarında bir dizi kayıp oluşacaktır: Zaten kadınlar için 58, erkekler için 60 olan emeklilik yaşı hem kadınlar hem de erkekler için 65'e çıkartılacak, emekliliğe hak kazanmak için yakın zamanda 5 binden 7 bin güne çıkartılan prim ödeme zorunluluğu 9 bin güne çıkarılacak, emekli maaşları %23 ile %33 oranında düşürülecek, sadece ayakta tedavi olununca değil; hastalık, kaza, ameliyat gibi nedenlerle hastaneye yatmak gerekince de katılım payı adı altında para ödenecek, hastalanan sigortalıya ödenen işgöremezlik ödeneği %16 azalacak, aylık geliri 145 YTL'nin altında olan vatandaşlar yoksul kabul edilerek, bunun üzerinde geliri olanlardan 'genel sağlık sigortası primi' kesilecek, primi ödeyemeyenler sağlık hizmetlerinden yararlanamayacak, primini ödeyemeyen çiftçilerin pamuğuna, buğdayına, tütününe el konulabilecektir.

Nitekim söz konusu düzenlemenin, İLO'nun çalışmaları ışığında değerlendirildiğinde, uygulanan ülkelerin hiçbirinde başarılı olmadığı da göz ardı edilmemelidir. Sosyal devlet ilkesinin gerekleri göz önüne alınarak toplumsal mutabakat ekseninde oluşturulacak olan düzenleme çok daha fazla kesim tarafından kabul görecektir. Sağlık ve sosyal güvenlik, 'sosyal devlet'in birincil görevlerindedir. Unutmamalıdır ki 'her şeyin başı sağlıktır.' Sağlık olsun demeden, gelecek nesilleri de düşünerek ve herkesi sosyal güvenlik çatısı altına alacak şekilde bir düzenleme yapılmalıdır. Ancak böyle bir düzenleme 'reform' olarak adlandırılabilir.

TİS GÖRÜŞMELERİ

ÜNİBEL

2005 yılından buyana devam eden iş-kolu tesbit davasının lehimize sonuçlanan mahkeme kararının ardından yetki belgesi sendikamıza ulaşan ÜNİBEL iş-yerinde bağtlanacak 3'üncü dönem TİS görüşmeleri için 25 Şubat günü yapılan yer, gün, saat tespiti toplantısında, görüşmelerin 04 Mart 2008'de başlaması kararlaştırılmış idi. 04 Mart 2008 günü bir araya gelen taraflar idari hükümlere ilişkin bazı maddeleri kabul ederek tuta-nağa geçtiler.

GENEL-İŞ

Genel-İş Sendikası ile sendikamız arasında bağtlanacak 4'üncü dönem TİS görüşmeleri için 25 Şubat günü yapılan yer, gün, saat tesbit toplantısında, görüşmelerin 10 Mart 2008 tarihinde başlaması kararlaştırıldı.

YETKİ BAŞVURULARI

Aydın Tabip Odası

Yapılacak Toplu İş Sözleşmeleri için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na 24.01.2008 tarihinde başvuruldu. Kendilerine sendikamıza hoş geldiniz diyoruz.

Batman Tabip Odası

Toplu İş Sözleşmesi yapmak için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na 5 Şubat 2008'de başvuru yapıldı. Kendilerine sendikamıza hoş geldiniz diyoruz.

Mardin Tabip Odası

Üyelerimizi kapsayan ait toplu iş sözleşmesi yapmak için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na 19 Şubat 2008'de başvuruldu. Kendilerine sendikamıza hoş geldiniz diyoruz.

Antalya Tabip Odası

Antalya Tabip Odası'nın yeni dönem toplu iş sözleşmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na 4 Mart 2008'de yetki başvurusu yapıldı.

MESAM

Yeni dönem toplu iş sözleşmesi yapmak üzere MESAM (Musiki Eserleri Sahipleri Meslek Birliği) için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na 4 Mart 2008'de başvuruldu.

Antalya Kültür Sanat Vakfı

Antalya Kültür Sanat Vakfı'nın çoğunluk tespiti 19.02.2008'de sendikamıza ulaştı. Bundan sonraki süreçte itiraz olmaması halinde yetki belgesi bekleniyor.

ZİYARETLER...

Metro Grosmarket Ankara Mağazası çalışanları mesai bitiminde saat 17.30'da yeni yönetimi ziyaret ettiler. Ziyaretle yapılan sohbetle sıcak bir ortam oluştu.

Sincan Organize Sanayi Bölgesi'nde TEGA işyerinde DİSK Birleşik Metal-İş Sendikası'nın grevi, Sendikamızın Genel Yönetim Kurulu ve Ankara Şube Yönetim Kurulu tarafından ziyaret edildi. Genel Başkanımız Ali Cancı yaptığı konuşmada, işverenin grevdeki işçileri işten atmasının yasalara aykırı olduğunu, grevdeki işlerin iş akitlerinin yasa gereği askıya alındığını, işten atılamayacaklarını belirtti.

Lastik-İş Sendikamıza katılan Petkim-İş Sendikasının eski Genel Başkanı Mustafa Karadayı ile Tek Ges-İş Sendikası'nın eski Genel Başkanı Selahattin Selçuk Sayın ziyarete geldiler.

TEK-GIDA-İş'e üye oldukları için işten çıkarılan 400 YÖRSAN işçisi fabrika önünde direniş yapıyor. Üç aydır direnişe devam eden işçilere siyasi partiler ve sendikalar destek veriyor.

Yörsan işçisinin bu direnişi çevredeki diğer işyerlerinde çalışanlarca dikkatle izleniyor ve destekleniyor.

Yörsan işçisinin direnişi çevre işyerlerinde sendikalaşma için örnek olacak.

Bu bağlamda Sendikamız Genel Sekreter'i Hüseyin Özcan tarafından Yörsan işçileri ziyaret edildi.

Devrimci Sağlık-İş Sendikası Genel Başkanı Dr. Arzu Çerkezoğlu, "Sağlıkta taşeron olmaz" başlığı ile toplamış oldukları dilekçelerin TBMM'ye verilmeden önce, TBMM önünde yapılan basın açıklaması ile ilgili destek taleplerini iletmek amacıyla sendikamız Genel Merkezi'ni ziyaret ettiler.

Sosyal Demokrat Halkçı Parti Genel Sekreteri Dr. Recai Ersoy ile MYK üyesi Nusret Doğruak ziyarete geldiler.

Tuzla Tersanelerinde işçi ölümlerine karşı DİSK'ten 24 saat oturma eylemi

Tuzla Tersaneleri'ndeki iş cinayetlerine karşı DİSK/Limter-İş'in ilan ettiği iki günlük greve paralel olarak, DİSK tarafından oturma eylemi düzenlendi. Eylem, polisin zorba saldırıları ve provokasyonlarına rağmen coşku ve kararlılıkla gerçekleştirildi.

Demokratik tepkiye büyük gözaltı

27 Şubat Çarşamba günü Haydarpaşa Garı'nda işçi dostlarıyla buluşan DİSK Yönetim Kurulu ve bağlı sendikaların başkanları, buradan Tuzla Tersaneleri'ne gittiler.

Gelen DİSK kafilesini karşılamak için erken saatte Tuzla Tersaneleri önünde toplanan DİSK/Limter-İş Sendikası yönetici ve üyeleri polis tarafından tartaklanarak gözaltına alındı. Polisin vahşi saldırısı sonucu 20'yi aşkın kişi yaralanırken, gözaltına alınanların sayısı 100'ü geçti.

İşçi sınıfına büyük destek

Yapılan saldırılar, işçilerin haklı mücadelesini engelleyemedi. Tersane önünde oturma eylemine başlayan DİSK Yönetim Kurulu ve Başkanlar Kurulu'na, ÖDP Genel Başkanı ve Milletvekili Ufuk Uras, DSP Genel başkanı Zeki Sezer, KESK Genel Başkanı İsmail Hakkı Tombul, Alman Sendikalar Birliği sözcüsü Holtner ile çok sayıda işçi dostu destek verdi. İşçi sınıfı ve sınıf dostlarının kararlı

tutumları, polisin ve patronların daha fazla baskı uygulamasına engel oldu.

Eyleme çeşitli sendikalardan da destek geldi. Medya eyleme yoğun ilgi gösterdi. Olay yurt ve dünya kamuoyunda yankı yaptı. Uluslararası birçok kuruluş ve işçi örgütü DİSK'e dayanışma mesajları gönderdi ve hükümete sorunların çözümü isteminde bulundular.

DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi, konuşmasında sabahki gözaltı olayını kınadı. Ufuk Uras, "AKP, Anayasa'yı ihlal ediyor" dedi. TTB Genel Sekreteri Hüseyin Demir, SSGSS'yi hatırlatarak AKP'nin insan yaşamı üzerinden ticaret yaptığını söyledi.

Gözaltılar serbest!

Sabah gözaltına alınan Limter-İş yönetici ve üyeleri, öğleden sonra serbest bırakıldılar. Tersane önüne gelen sendika yönetici ve üyeleri, coşku ile karşılandılar. Böylece işçilerin örgütlü mücadelesi ve kararlılığı bir kez daha önemini ortaya koymuş oldu.

Limter-İş taleplerini iletti

Gemi İnşaatı Sanayicileri Birliği (GİS-BİR) ile görüşen DİSK Yönetim Kurulu ve Limter-İş Sendikası yöneticileri, Tuzla Tersanelerinde işçi sorunları ve taleplerini belirterek görüştüler. Sendikal haklar, iş güvenliği, çalışma koşulları, sigorta vb. talepleri GİS-BİR kendi üyeleri arasında görüşecek ve haftaya tekrar bir araya gelinecek.

Öte yandan DİSK yönetimi ve Başkanlar Kurulu 24 saatlik oturma eylemi sonunda Haydarpaşa'ya geçti. Burada SSGSS yasasını protesto eden grupla birleşerek Kadıköy'e kadar bir yürüyüş yapıldı ve Kadıköy'de basın açıklaması yapılarak eylem sona erdirildi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Faruk Çelik, Limter-İş yöneticileri için "Onlar ideolojik davranıyorlar" demiş. Doğru söylemiş: "Fransız Devrimi sırasında doğan bu kavramın isim babası Destutt de Tracy'nin tanımına göre 'ideoloji'nin başlıca özelliği bir grup, sınıf, ülke vb. açısından var olan durumun analizini yaparak ya da teorisini kurarak, geleceğe dönük bir değişim programı sunması, bunun için ilgili grubu mücadeleye çağırmasıdır."*

Bakan doğru söylemiş, Limter-İş Sendikası yöneticileri tersane işçilerini, sendikalı olmak, sigortalı olmak, çalışma koşullarını daha güvenli hale

getirmek, barınma, sağlık koşullarını düzeltmek için birlikte mücadeleye çağırılmaktadır.

"Tarihsel olarak belirli ideolojiler, sendikal taleplerin gerektirdiği sendikal eylemlerin gerekçelendirdiği teorilerin kurulmasına yol açmıştır. Tracy ve izleyicilerinin ideolojisi laik, akılcı ve din yerine bilimin egemen kılındığı bir ülke yaratmaktır. Bunun için bireysel özgürlüklerin sağlanmasına ve kaynakların planlı kullanımına ilişkin bir programları vardı."**

"17. yüzyıl İngiltere'sinden: John Locke, mutlakiyetçiliğe karşı bireysel özgürlükleri ve mülkiyet hakkını savunurken neler yapılması gerektiğinin

programını 1960'ta yazdığı Two Treatises of Government eserinde açıklamıştı. Locke emek-değer teorisine dayanarak, kapitalizm öncesi feodal düzene karşı çıkışını gerekçelendirmiş ve önerdiği yeni düzene (kapitalizme) ilişkin teorik açıklamalarda bulunmuştu."***

AKP'nin bir değişim programı yok mu? AKP, kendi parti programını uygulamak için taraftarlarını mücadeleye çağırıyor mu? Yani Sayın Bakanın tutumu da ideolojiktir.

*, **, *** Oya Köymen, Sermaye Birikirken, Sayfa 29-30

SSGSS'ye geçit

YOK!

17 Ocak 2008'de SSGSS'ye karşı protesto eylemi yapıldı.

DİSK Ankara Bölge Temsilciliğinde saat 11.00'de toplandı. Yürüyüş kolu halinde Kurtuluş parkına kadar gidilip İstanbul ve İzmir'den gelen, DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve TEB temsilcileri karşılandı. Kızılay'a kadar yürünerek yapılan konuşmalar ve basın duyurusu ile etkinlik bitirildi.

TEGA'da işçiler kazanacak

Birleşik Metal-İş'in örgütlendiği TEGA işyerinde toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşmazlık doğması sonucu greve çıkıldı. İşveren greve çıkan işçilerin işlerine son vermeye başladı.

Öte yandan fabrikada üretime devam etmek için dışarıdan işçi getirip fabrikaya sokarak grevi kırmaya çalıştı.

TEGA işçisi tam bir dayanışma içinde greve devam ediyor. Siyasi partiler ve sendikalar TEGA grevine tam destek veriyorlar. Grev yeri her gün çeşitli kuruluşlarca ziyaret ediliyor.

Sincan Organize Sanayi Bölgesi'nde çalışan işçiler de greve ilgi göstererek destek veriyor.

TEKEL işçisi direniyor

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın ihalesini kazanan British American Tobacco (BAT)'ın Tekel fabrikalarını devralmasına karşı Tekel işçileri direnişe geçti.

Adana, Samsun ve Malatya'da Tekel işçileri miting ve yürüyüş yaptılar. Samsun'da yaklaşık 800 işçi, özelleştirmeyi protesto etmek için kendilerini fabrikaya kapattı. İstanbul Cevizli Tekel Sigara Fabrikası işçileri de on gündür fabrikalarını terk etmiyorlar.

Polis'ten sert müdahale

Adana'da Türk-İş, DİSK, KESK, Kamu-Sen, TMMOB ve Adana Tabip Odası'nın desteği ile yürüyüş yapan Tekel işçilerine polis müdahale etti. Polis saldırısı sonucu iki kadın işçi hastanelik oldu.

Özelleştirme sadece Tekel işçisini vurmuyor

Özelleştirme sadece Tekel işçisini işsiz bırakmayacak. Türkiye genelindeki yaklaşık 900 Tekel bayisi ve bunlarda çalışan binlerce işçi de işsiz kalacak. Buna ek olarak, tütün

üreticisi de zarar görecektir. Zira ihaleyi kazanan BAT, Dünya çapında kötü üne sahip bir kuruluş. Sigara karşıtı sivil toplum örgütlerinin "Büyük Oyun: Alternatif BAT Raporu"nda BAT'ın Uganda ve Brezilya'da tütün üreticilerini borçlandırdığı, Pakistan'da vergileri üreticilere yüklediği, Kenya'da da çiftçi sağlığını riske attığı belirtilmektedir.

8 MART DÜNYA EMEKÇİ

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, tüm dünya kadınlarının kutladığı uluslararası bir gündür.

Kadınların erkeklerle eşit haklara sahip olmak yolunda verdiği savaşın temsili başlangıcı 8 Mart 1857 yılında Amerika'nın New York kentinde tekstil sektöründe çalışan yüzlerce kadının düşük ücretlerini, uzun çalışma saatlerini ve insanlık dışı çalışma koşullarını protesto etmek için grevler yapması olarak kabul edilmektedir.

Bu olaylardan 52 yıl sonra Avrupa'da, Danimarka'nın Kopenhag şehrinde düzenlenen Kadın Sosyalist Enternasyonel toplantısında 8 Mart 1857 de New York'ta başlayan, kadınların haklarının kazanılması ve kadınların birlikteliği mücadelesinin her yıl Kadın Günü olarak kutlanmasını kararlaştırdılar.

1975 yılında Dünya Kadınlar Yılı'nı ilan eden Birleşmiş Milletler Örgütü, 16 Aralık 1977 tarihinde 8 Mart'ı tüm kadınlar için Dünya Kadınlar Günü olarak kutlanmasını kararlaştırdı. Bu kabulün altında iki temel neden vardı; Dünya barışının korunması ve sosyal gelişim için ve temel insan haklarının kullanılması için kadınlarında eşitlik ve kendilerini geliştirmelerine olan gereksinim. Kadınlara eşit hakların verilmesinin Dünya barışını güçlendireceği kabul edildi.

8 Mart 1857 tarihinde ABD'nin New York kentinde 40.000 dokuma işçisi daha iyi çalışma koşulları istemiyle bir tekstil fabrikasında greve başladı. Ancak polislerin işçilere saldırması ve işçilerin fabrikaya kilitlenmesi, arkasından da çıkan yangında işçilerin fabrika önünde kurulan barikatlar-

dan kaçamaması sonucunda çoğu kadın 129 işçi can verdi. İşçilerin cenaze törenine 100 bini aşkın kişi katıldı.

26 - 27 Ağustos 1910 tarihinde Danimarka'nın Kopenhag kentinde 2. Enternasyonale bağlı kadınlar toplantısında (Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı) Almanya Sosyal Demokrat Partisi önderlerinden Clara Zetkin, 8 Mart 1857 tarihindeki tekstil fabrikası yangınında ölen kadın işçilerin anısına 8 Mart'ın "Dünya Emekçi Kadınlar Günü" olarak kutlanması önerisini getirdi ve öneri oybirliğiyle kabul edildi.

İlk yıllarda belli bir tarih saptanmamıştı ve değişen tarihlerde fakat her zaman ilkbaharda kutlanıyordu. Tarihin 8 Mart olarak saptanışı 1921'de Moskova'da gerçekleştirilen 3. Uluslararası Kadınlar Konferansı'nda gerçekleşti. Birinci ve İkinci Dünya Savaşı yılları arasında bazı ülkelerde kutlanması yasaklanan Dünya Emekçi Kadınlar Günü, 1960'lı yılların sonunda Amerika Birleşik Devletleri'nde de kutlanmaya başlanmasıyla daha güçlü bir şekilde gündeme geldi. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 16 Aralık 1977 tarihinde 8 Mart'ın "Dünya Kadınlar Günü" olarak kutlanmasını kabul etti. Sendikalar yıllarca bu önemli günde kadına yönelik ayrımcılı-

ğı daha güçlü olarak dile getirdi.

Türkiye'de 8 Mart Kadınlar Günü

Türkiye'de 8 Mart Dünya Kadınlar Günü ilk kez 1921 yılında "Emekçi Kadınlar Günü" olarak kutlanmaya başlandı. 1975 yılında daha yaygın olarak kutlandı ve sokağa taşındı. "Birleşmiş Milletler Kadınlar On Yılı" programından Türkiye'nin de etkilenmesiyle, 1975 yılında "Türkiye 1975 Kadın Yılı" kongresi yapıldı. 1980 Askeri Darbesi'nden sonra dört yıl süreyle herhangi bir kutlama yapılmadı. 1984'ten itibaren her yıl çeşitli kadın örgütleri tarafından "Dünya Kadınlar Günü" kutlanmaya başlandı.

Kadına karşı şiddet ve 2007 itibariyle dünyadan veriler

Kadınlara karşı şiddet dünyada en yaygın, ancak en az cezalandırılan suçtur.

Tahminlere göre 113 ile 200 milyon arasında kadın demografik olarak "kayıp" (yok) görünmektedir. Ya doğar doğmaz öldürülmüşler (erkek çocuğun kız çocuğa tercih edilmesi) ya da erkek kardeşleri ve babalarıyla eşit derecede gıda ve tıbbi olanaklara ulaşamamışlardır.

Fuhuşa zorlanan ya da bunun için satılan kadınların sayısı yılda 700.000 ila 4.000.000 arasındadır. Cinsel kölelik düzeyinden elde edilen kazançlar yılda tahminen on iki milyon dolardır.

Küresel olarak, daha büyük oranda on beş ile kırk beş yaş arası kadınlar erkek şiddetinin sonucu ya da kanser, sıtma, trafik

ILO: Çalışan kadınlar iş güvencesinden yoksun

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), çalışan kadınların, erkeklere göre daha çok sorun ile karşı karşıya olduğunu açıkladı. ILO tarafından yayınlanan raporda, kadınların daha çok işsizlikle karşı karşıya kaldığını ve daha güvencesiz işlerde çalışmak durumunda olduğu belirtildi.

Kadınların çalışma hayatında her yönden ezildiğine dikkat çeken ILO, kadınların erkeklere göre daha az üretken işlerde, daha az maaşla ve sosyal güvenceden yoksun olarak çalışmak zorunda kaldığının altını çizdi.

Raporda, 2007'de kadınların faaliyetlerinin oranlarının %52.5 olarak kayıtlara geçtiği, buna karşılık erkeklerde bu oranın %78.8 olduğu, kadınlarda işsizlik oranının %6.4, erkeklerde %5.7 olduğu ifade ediliyor.

KADINLAR GÜNÜ

**KUTLU
OLSUN!**

kazaları veya savaşa bağlı olarak sakat kalmakta ya da hayatını kaybetmektedir.

En az üç kadından biri dövülmüş, cinsel ilişkiye zorlanmış ya da hayatı boyunca başka türlü suistimal edilmiştir (tecavüz, kötü davranış). Genellikle, suistimal eden kişi aileden bir üye ya da kadının tanıdığı bir kimsedir. Ev içi şiddet, bölge, kültür, etnik köken, eğitim, sınıf ve din ne olursa olsun kadınlara karşı en yaygın suistimal şeklidir.

Dinsel, kültürel vb. nedenlerle yılda iki milyondan fazla kız çocuğunun genital organlarına hasar verilmektedir (kadın sünneti). Bu oran, 15 saniyede bir kız çocuğudur.

Sistemik tecavüz dünyadaki birçok çatışmalarda bir terör silahı olarak kullanılmaktadır. Ruanda'daki 1994 soykırımı esnasında 250.000 ila 500.000 kadının tecavüze uğradığı tahmin edilmektedir.

Araştırmalar, kadına karşı şiddet ile HIV virüsü arasında yükselen bağlantıyı göstermekte ve HIV bulaşmış kadınların daha fazla şiddete maruz kaldıklarını, şiddet kurbanlarının da HIV bulaşma risklerinin daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

Türkiye'de Kadın Hakları

Kadın haklarını insan hakları kavramından ayrı tutmak mümkün değildir. Kadın hakları ile savunulan kadınların ayrıcalıklı haklara sahip olması değil, sırf insan oldukları için her yerde ve herkes için geçerli olan haklara sahip olmalarıdır. Birçok gelişmiş ülkede kadın hakları çok ilerlemeler göstermiş olsa da, ülkemizde ve gelişmekte olan ülkelerde kadın hakları ne yazık ki istenen seviyelerde değildir. Ülkemizde kadınlar hala eğitim ve diğer toplumsal hizmetlere erişmekte güçlükler yaşamakta, çoğunlukla karar alma süreçlerinin dışında bırakılmakta, baskı, taciz ve şiddete maruz kalmakta, töre ve namus cinayetlerine kurban gitmektedirler.

Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü verilerinde de bunları görmek mümkündür:

- Her üç kadından biri şiddete uğruyor.
- Kadınların % 19.4'ü okuma yazma bilmiyor.
- Kadınların sadece yüzde 3.9'u üniversite mezunu.
- Kadınların işgücüne katılım oranları % 25.4 tür.
- Yılda yaklaşık 2500 kadın anne olmak

isterken hayatını kaybediyor.

- Meclisteki 550 milletvekilinin sadece 50'si kadındır (%9.1).

İş Kanununa Göre Kadın İşçilerin Hakları

1-Eşit Davranma İlkesi

İşveren, biyolojik veya işin niteliğine ilişkin sebepler zorunlu kılmadıkça, bir işçiye, iş sözleşmesinin yapılmasında, şartlarının oluşturulmasında, uygulanmasında ve sona ermesinde, cinsiyet veya gebelik nedeniyle doğrudan veya dolaylı farklı işlem yapamaz. Aynı veya eşit değerinde bir iş için cinsiyet nedeniyle daha düşük ücret kararlaştırılmaz. İşçinin cinsiyetiyle özel koruyucu hükümlerin uygulanması, daha düşük bir ücretin uygulanmasını haklı kılmaz. İş ilişkisinde veya sona ermesinde yukarıdaki fıkra hükümlerine aykırı davranıldığında işçi, dört aya kadar ücreti tutarındaki uygun bir tazminattan başka yoksun bırakıldığı haklarını da talep edebilir.

2-Yer ve Su Altında Çalıştırma Yasası

Maden ocakları ile kablo döşemesi, kanalizasyon ve tünel inşaatı gibi yer altında veya su altında çalışılacak işlerde on sekiz yaşını doldurmamış erkek ve her yaşta kadınların çalıştırılması yasaktır.

3-Gece Çalıştırma Yasası

Sanayiye ait işlerde on sekiz yaşını doldurmamış çocuk ve genç işçilerin gece çalıştırılması yasaktır. On sekiz yaşını doldurmuş kadın işçilerin gece postalarında çalıştırılmasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikte gösterilir.

4-Analık Halinde Çalışma ve Süt İzni

Kadın işçilerin doğumdan önce sekiz ve doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam on altı haftalık süre için çalıştırılmamaları esastır. Çoğul gebelik halinde doğumdan önce çalıştırılmayacak sekiz haftalık süreye iki hafta süre eklenir. Ancak, sağlık durumu uygun olduğu takdirde, doktorun onayı ile kadın işçi isterse doğumdan önceki üç haftaya kadar işyerinde çalışabilir. Bu durumda, kadın işçinin çalıştığı süreler doğum sonrası sürelerine eklenir. Yukarıda öngörülen süreler işçinin sağlık durumuna ve işin özelliğine göre doğumdan önce ve sonra gerekirse artırılabilir.

5-Ağır ve Tehlikeli İşler

On altı yaşını doldurmamış genç işçiler

ve çocuklar ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılmaz. Hangi işlerin ağır ve tehlikeli işlerden sayılacağı, kadınlarla, on altı yaşını doldurmuş fakat on sekiz yaşını bitirmemiş genç işçilerin hangi çeşit ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılabilecekleri Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikte gösterilir.

6- Gebe veya Çocuk Emziren Kadınlar İçin Yönetmelik

Gebe veya çocuk emziren kadınların hangi dönemlerde ne gibi işlerde çalıştırılmalarının yasak olduğu ve bunların çalışmalarında sakınca olmayan işlerde hangi şartlar ve usullere uyacakları, ne suretle emzirme odaları veya çocuk bakım yurdu (kreş) kurulması gerektiği Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikte gösterilir.

Ülkemizde kadın hakları konusunda son yıllarda yapılan yapısal ve yasal düzenlemelerle önemli gelişmeler sağlanmasına rağmen, kadınlarımızın günlük hayatlarında henüz bu ilerlemeden tam anlamıyla faydalanmadığı önemli bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun en önemli nedeni de geleneksel değer yargılarının hala varlığını sürdürmesidir. Bu değer yargılarını ortadan kaldırmanın yolu zihniyet değişiminden geçmektedir; bu ise ancak eğitimle sağlanabilir.

Ülkemizde kadınların işgücüne katılımı, gerek kendileri gerekse aile ve toplumsal kalkınma için önemli olduğu kabul edilmekle birlikte düşüktür ve yıllara göre sürekli bir azalma göstermektedir. Kadın ve istihdam ilişkisi tüm yönleri ile kamuoyu gündemine getirilmelidir.

Kadınlann yaratıcı gücünü ve yeteneğini hayatın her alanında hissetmeyen toplumların gelişemediği ve kalkınmadığı bilinen bir gerçektir.

Kadınların şiddete, baskıya, cinsel istismara, ayrımcılığa maruz kalmadığı, siyasal yaşama ve iş yaşamına daha fazla katıldığı bir Türkiye dileğiyle tüm kadınlarımızın Dünya Kadınlar Gününü kutlarız.

KIDEM TAZMİNATI HAKKI TEHLİKEDE

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda SSGSS yasasında değişiklik öngören tasarının 16 maddesi görüşülüp kabul edilirken, diğer yanda Çalışma ve Sosyal güvenlik Bakanlığı, Bakanlar Kurulu'na sevk etmeyi planladığı istihdam paketinde kıdem tazminatı için değişiklik önerileri sunuyor. Bu değişiklik önerilerine DİSK ve Türk-İş şiddetle karşı çıkarken Hak-İş olumlu yaklaşıyor.

Getirilen değişiklik önerilerinde kıdem tazminatı bir fona aktarılıyor, yıllık kıdem tazminatı tutarı azalıyor, hak kazanmak için beş yıl çalışmış olmak var. Bu öneriler işçinin işten atılmasını kolaylaştıracak fonların, iyi yönetilmediği takdirde başka amaçlarla kullanılmasına, yok olmasına neden olacak ve işçiler tazminatlarını alamayacak.

Türk-İş Başkanı Mustafa Kumlu, bu önerilerin kabul edilmesinin genel grev nedeni olacağını söylüyor. Kıdem tazminatını tartışma konusu yapmayacaklarını, genel kurul kararlarını uygulayacaklarını belirtti.

DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi, "Kıdem tazminatı, iş güvenliği, yıpranmışlığımızın karşılığı ve yaşlılık dayanağıdır. DİSK son genel kurulunda hiçbir hak kaybına tahammül göstermeme, aksine çalışanların haklarının genişletilmesi için çalışma kararı aldı" dedi.

Sendika üyemiz ÜZEYİR DOĞRU'yu trafik kazası sonucu kaybettik. Tüm sevenlerine, yakınlarına ve iş arkadaşlarına başsağlığı diliyoruz.

SOSYAL-İŞ

PAYLAŞTIKLARIMIZ

- ◆ Güneşli Metro büfe elemanı Mustafa MENTEŞOĞLU küçük bir operasyon geçirdi. Kendisine geçmiş olsun dilekelerimizi sunuyoruz.
- ◆ Güneşli Metro Mağazası çalışanlarından Emine ÇEBİ 30.01.2008 tarihinde babasını yitirdi. Kendisine ve ailesine başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Güneşli Metro mağazası çalışanlarından Kani ÇETİN annesini yitirdi. Kendisine ve ailesine başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Güneşli Metro Mağazası çalışanlarından Emine BEKGÖZ' ün annesi küçük bir ameliyat geçirdi. Acil şifalar diliyoruz.
- ◆ DMO İstanbul Bölge Müdürlüğünde çalışan Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Arap EROL'un eşi küçük bir göz ameliyatı geçirdi. Geçmiş olsun dilekelerimizi sunuyoruz.
- ◆ Güneşli Metro Mağazası çalışanlarından Cemil KÖSEDAĞ, Rezzan SÜRER ile 15 Aralık 2007 tarihinde evlendi. Mutluluklar diliyoruz.
- ◆ Güneşli Metro Mağazası çalışanlarından Selda ALTINIŞIK nişanlandı. Mutluluklar diliyoruz.
- ◆ Güneşli metro Mağazası çalışanlarından Sadiye PALABIYIK nişanlandı. Arkadaşımızı kutluyoruz.
- ◆ Güneşli Metro Mağazası çalışanlarından Ümit ATEŞ'in kızı oldu. Aynı zamanda kayınpederini kaybetti. Minik bebeğe hoşgeldin derken, Ümit arkadaşımıza başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Güneşli Metro Mağazası çalışanlarından Cemil KÖSEDAĞ babası 13 Ocak 2008 tarihinde vefat etti. Kendisine başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Güneşli Metro Mağazası çalışanlarından Gökhan BELİT babasını kaybetti. Kendisine ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz.
- ◆ DMO Sivas Bölge Müdürlüğü işyeri sendika temsilcimiz Aydın AKKAYA 3 Şubat günü kalp krizi geçirdi. Arkadaşımıza geçmiş olsun diyor, acil şifalar diliyoruz.
- ◆ ASMMMO işyeri sendika temsilcimiz İbrahim YILDIRIM 24 Ocak'ta kayınpederini kaybetti. Başsağlığı diliyoruz.
- ◆ ASMMMO'nda çalışan üyemiz Mikat DEMİRÖZ 4 Şubat'ta kardeşini kaybetti. Kendisine ve ailesine başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Metro Bodrum Mağazası çalışanlarından Yeter GÜLŞEN'in annesi ağır bir omurilik ameliyatı geçirdi. Geçmiş olsun diyor acil şifalar diliyoruz.
- ◆ Metro Bodrum Mağazası çalışanlarından Ali YURT'un kayınpederi vefat etmiştir. Kendisine ve ailesine başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Metro Ankara Mağazası çalışanlarından Fatma ASLAN'ın annesi vefat etti. Kendisine ve yakınlarına başsağlığı dileriz.
- ◆ Metro Ankara Mağazası çalışanlarından Sibel TUNA babasını yitirdi. Kendisine ve ailesine başsağlığı dileriz.
- ◆ Metro Ankara Mağazası çalışanlarından Murat GÜMÜŞSUYU'nun Furkan adında bir oğlu oldu. Minik FURKAN'a aramıza hoşgeldin diyor, mutlu bir yaşam diliyoruz.
- ◆ Metro Kozyatağı Mağazası çalışanlarından Maksut AŞIK evlendi. Genç çifte bir ömür boyu mutluluklar dileriz.
- ◆ Mesam çalışanı Esra GÖÇ 1 Mart'ta annesini yitirdi. Kendisine ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Güneşli Metro çalışanı Çiğdem GÜZEL amcasını yitirdi. Kendisine ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Güneşli Metro Restaurant çalışanı Fatma ÖZTÜRK kardeşini trafik kazasında kaybetti. Kendisine ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Metro Alanya işyeri baştemsilcimiz Olcay YILDIRIM'ın oğlu Özenc küçük bir operasyon geçirdi. Acil şifalar diliyoruz.
- ◆ Metro Alanya işyeri temsilcilerimizden Beysat SEYRAN babanesini kaybetti. Kendisine ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz.
- ◆ Metro Alanya çalışanlarından Fusun OZALP, Abidin Bey ile hayatını birleştirdi. Genç çifte mutluluklar diliyoruz.

Bu bölümde yer almasını istediğiniz her türlü haberlerinizi, işyeri sendika temsilcilerimize, şubelerimize ve gazetemiz künyesinde yer alan e-posta adresi ile faks numarasına gönderebilirsiniz.

SAHİBİ
SOSYAL-İŞ
Sendikası
adına
Genel Başkan
Ali CANCI

**Genel Yayın
Yönetmeni,
Sorumlu Yazı
İşleri Müdürü**
**Hüseyin
ÖZCAN**
Gen. Sekr.

TASARIM
Sosyal-İş Basın
Yayın Dairesi

Yerel Süreli Yayın
Yayın No:4337
Baskı Tarihi
15 Mart 2008

YÖNETİM YERİ
**SOSYAL-İŞ SENDİKASI
GENEL MERKEZİ**
Mithatpaşa Cad. No: 56/10
Kızılay / Ankara
Tel: 0.312.430 17 73 (pbx)
Faks: 0.312.432 39 63
web: www.sosyal-is.org.tr
e-posta: sosyal-is@sosyal-is.org.tr

SOSYAL-İŞ SENDİKASI ŞUBELERİ

ANKARA : Mithatpaşa Cad. 54/4 Kızılay
e-posta: ankarasube@sosyal-is.org.tr

Tel : 0.312.430 07 04
Faks : 0.312.430 16 14

İSTANBUL: Guraba Hüseyin Ağa Mh. Mehmet Lütfi Sk.
Karadeniz Apt. No:4/11 Aksaray
e-posta: istanbulsube@sosyal-is.org.tr

Tel : 0.212.523 24 89
Faks : 0.212.534 30 88

ANTALYA : İsmetpaşa Cad. 453. Sokak. H. Atmaca Apt. No:15

Tel-Faks : 0.242.241 51 46

İZMİR : Mahmut Esat Bozkurt Cd. 1442 Sk. No:2 D:5 Alsancak

Tel-Faks : 0.232.465 07 09